

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

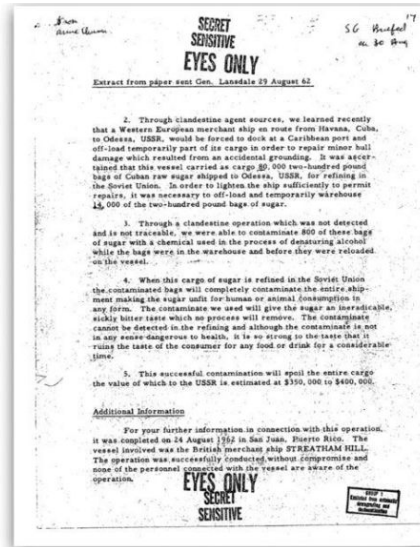
afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان: مجله جنوب جهانی
فرستنده: عثمان حیدری
۲۸ مارچ ۲۰۲۵

چگونه سیا در یک عملیات مخفیانه در دوران جنگ سرد، شکر کوبا را آلوده کرد

تصویر: عکسی از یک سند، با برجسب «فوق محرمانه» که در ۲۹ اگست ۱۹۶۲ برای جنرال لانسدیل ارسال شده است. [سیا]

اسنادی که این هفته منتشر شدند، نوری بر عملیات امریکا علیه اتحاد جماهیر شوروی انداختند که در اگست ۱۹۶۲، در آستانه بحران راکتی کوبا، رخ داد.

این هفته، دولت دونالد ترامپ بیش از ۱۱۰۰ سند دولتی طبقه‌بندی شده را در مورد ترور جان اف کندی، سی و پنجمین رئیس‌جمهور امریکا، در سال ۱۹۶۳ منتشر کرد. در میان این اسناد، نه تنها اطلاعاتی در مورد این قتل وجود داشت، بلکه مسائلی مربوط به عملیات سیا در منطقه کارائیب، در چارچوب جنگ سرد نیز به چشم می‌خورد.

بدین ترتیب، این اسناد نوری بر یک عملیات مخفیانه سازمان اطلاعات مرکزی انداختند که در اگست ۱۹۶۲ در سن خوان، پورتوریکو، در آستانه یکی از شدیدترین بحران‌های نظامی و سیاسی بین مسکو و واشنگتن، معروف به «بحران راکتی کوبا» یا «بحران کارائیب»، رخ داد. در طول این عملیات، نیروهای سیا ۸۰۰ کیسه شکر خام را در یک کشتی باری که از هاوانا به اتحاد جماهیر شوروی می‌رفت، آلوده کردند.

سیا چگونه این عملیات مخفیانه را انجام داد؟

در یک سند سیا که با برچسب «فوق محرمانه» مشخص شده و تاریخ آن ۲۹ اگست ۱۹۶۲ است، آمده است: «از طریق منابع مأموران مخفی، اخیراً مطلع شدیم که یک کشتی تجاری اروپای غربی، که از هاوانا، کوبا، به اودسا، اتحاد جماهیر شوروی، در حال حرکت بود، مجبور خواهد شد در یک بندر کارائیب پهلو بگیرد و به طور موقت بخشی از محموله خود را برای تعمیر آسیب‌های جزئی بدنه، ناشی از برخورد تصادفی با زمین، تخلیه کند.» در ادامه آمده است: «مشخص شد که این کشتی حامل ۸۰۰۰۰ کیسه ۹۰ کیلوئی شکر خام کوبائی است که برای تصفیه در اتحاد جماهیر شوروی به اودسا ارسال شده است. برای سبک کردن کشتی به اندازه کافی برای انجام تعمیرات، لازم بود ۱۴۰۰۰ کیسه ۹۰ کیلوئی شکر به طور موقت تخلیه و انبار شود.»

در این یادداشت که احتمالاً برای جنرال ادوارد لانسدیل، پیشگام در عملیات مخفیانه و جنگ روانی، نوشته شده است، آمده است: «از طریق یک عملیات مخفیانه که شناسائی نشد و قابل ردیابی نیست، عوامل سیا موفق شدند ۸۰۰ کیسه از این شکر را با یک ماده کیمیائی که در فرآیند دنا تورسازی الکل استفاده می‌شود، آلوده کنند، در حالی که کیسه‌ها در انبار بودند و قبل از این که دوباره بارگیری شوند.»

همچنین، جزئیات نشان می‌دهد که طرح این بود که کیسه‌های آغشته، بقیه را آلوده کنند، «به طوری که شکر به هیچ شکلی برای مصرف انسان یا حیوان مناسب نباشد»، زیرا ماده‌ای که سیا استفاده کرده بود «به شکر طعم تلخ، تهوع‌آور و از بین نرفتنی می‌داد که هیچ فرآیندی نمی‌توانست آن را از بین ببرد» و «در تصفیه قابل تشخیص نبود». با این حال، آژانس توضیح داد که این ماده کیمیائی برای سلامتی خطرناک نبود، اما «طعم آنقدر قوی داشت که برای مدت طولانی ذائقه مصرف‌کننده را نسبت به هر غذا یا نوشیدنی خراب می‌کرد.»

نیروهای سیا پیشنهاد دادند: «این آلودگی موفقیت‌آمیز کل محموله را خراب خواهد کرد که ارزش آن برای اتحاد جماهیر شوروی بین ۳۵۰,۰۰۰ تا ۴۰۰,۰۰۰ دالر تخمین زده می‌شود.» آنها نتیجه گرفتند: «کشتی درگیر، کشتی تجاری بریتانیائی استرتهام هیل بود. این عملیات با موفقیت، بدون هیچ مشکلی انجام شد و هیچ یک از پرسنل مرتبط با کشتی از این عملیات اطلاعی ندارند.»

[تصویر: کوبا، ۱۹۶۴ | Gettyimages.ru.]

کوبا و اتحاد جماهیر شوروی در بحبوحه جنگ سرد

پس از پیروزی انقلاب کوبا در سال ۱۹۵۹ به رهبری فیدل کاسترو، روابط هاوانا با واشنگتن بشدت رو به وخامت گذاشت. در این زمینه، کوبا به اتحاد جماهیر شوروی نزدیک شد، که شروع به خرید شکر کوبا و تأمین نفت، غذا، تجهیزات، ماشین‌آلات کشاورزی و سایر کالاها برای این کشور کارائیبی کرد. علاوه بر این، همکاری نزدیکی در زمینه نظامی آغاز شد.

استقرار راکت‌های هسته‌ای شوروی در جزیره در اگست ۱۹۶۲ منجر به بحران راکتی کوبا شد. در ۲۲ اکتوبر ۱۹۶۲، جان اف کندی، رئیس‌جمهور امریکا، حضور تسلیحات هسته‌ای شوروی در جزیره را اعلام کرد. جهان در آستانه جنگ هسته‌ای قرار گرفت. پس از چند روز، طرفین موفق به دستیابی به یک توافق دیپلماتیک شدند: مسکو پذیرفت راکت‌ها را از کارائیب خارج کند در ازای تضمین‌های امریکا مبنی بر عدم تجاوز به کوبا و برچیدن راکت‌های امریکائی در ترکیه و ایتالیا.

بین دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۸۰، اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای بلوک شرق شرکای تجاری اصلی کوبا بودند و تا ۷۰ درصد واردات و بیش از ۸۰ درصد صادرات این کشور کارائیبی را تشکیل می‌دادند. هاوانا همچنین به مدت سه دهه کمک مالی با شرایط مطلوب دریافت کرد.

[تصویر: کشتی باری شوروی آنوسوف که توسط یک هواپیمای نیروی بحری ایالات متحده و ناوچه USS Barry اسکورت می‌شود، در حالی که احتمالاً حامل راکت است، کوبا را ترک می‌کند، ۱۹۶۲ / Underwood Archives | .

[UIG / Legion-Media

انتشار تقریباً ۸۰,۰۰۰ صفحه از اسناد منتشر نشده، پس از آن امکان پذیر شد که رئیس‌جمهور امریکا در اواخر جنوری یک فرمان اجرائی برای رفع طبقه بندی اسناد مربوط به ترورهای مختلف دهه ۱۹۶۰ امضاء کرد: ترورهای جان اف کندی، برادرش رابرت و رهبر حقوق مدنی مارتین لوتر کینگ جونیور، با تأکید بر این که «منافع ملی اقتضا می‌کند که تمام سوابق مربوط به این قتل‌ها، بدون تأخیر، در دسترس عموم قرار گیرد.»

[۲۷ مارچ ۲۰۲۵](#)